

МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

ИНФОРМАЦИОНЕН БЮЛЕТИН

**ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КОНСОЛИДИРАНИЯ БЮДЖЕТ
МЕСЕЦ ЯНУАРИ 2008 г.**

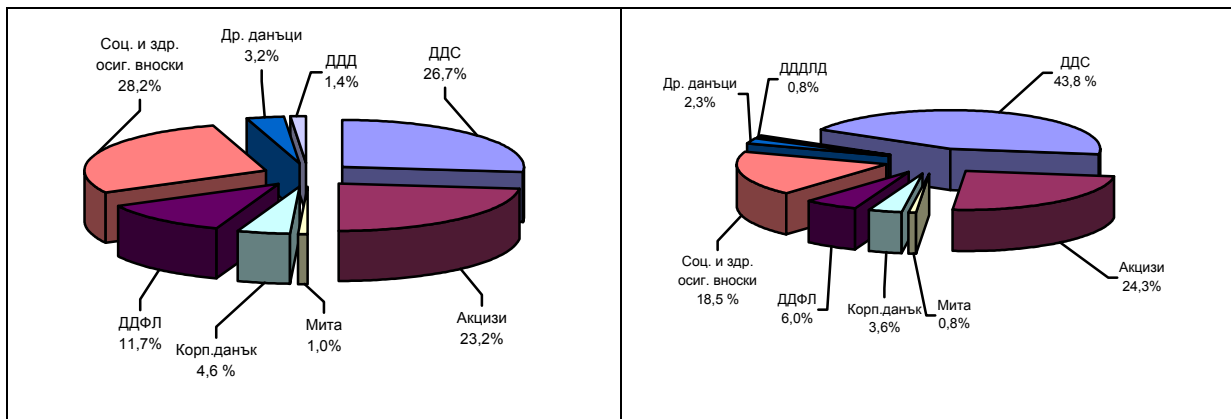
I. Основни параметри на консолидираната фискална програма¹ за януари 2008 г.

➤ **Приходите** по консолидираната фискална програма (КФП) за януари 2008 г. са в размер на **2 083.2 млн. лв.**, като спрямо същия период на 2007 г. приходите са с 39.4% по-високи, което е свързано с проявилите се еднократни ефекти в началото на 2007 г., свързани с членството на България в ЕС и еднократното забавяне при постъпленията в групата на косвените данъци. Съпоставено с годишните разчети към ЗДБРБ за 2008 г. постъпленията за януари представляват 7.7% от планираните приходи за годината.

Структура на данъчните приходи по консолидирания бюджет

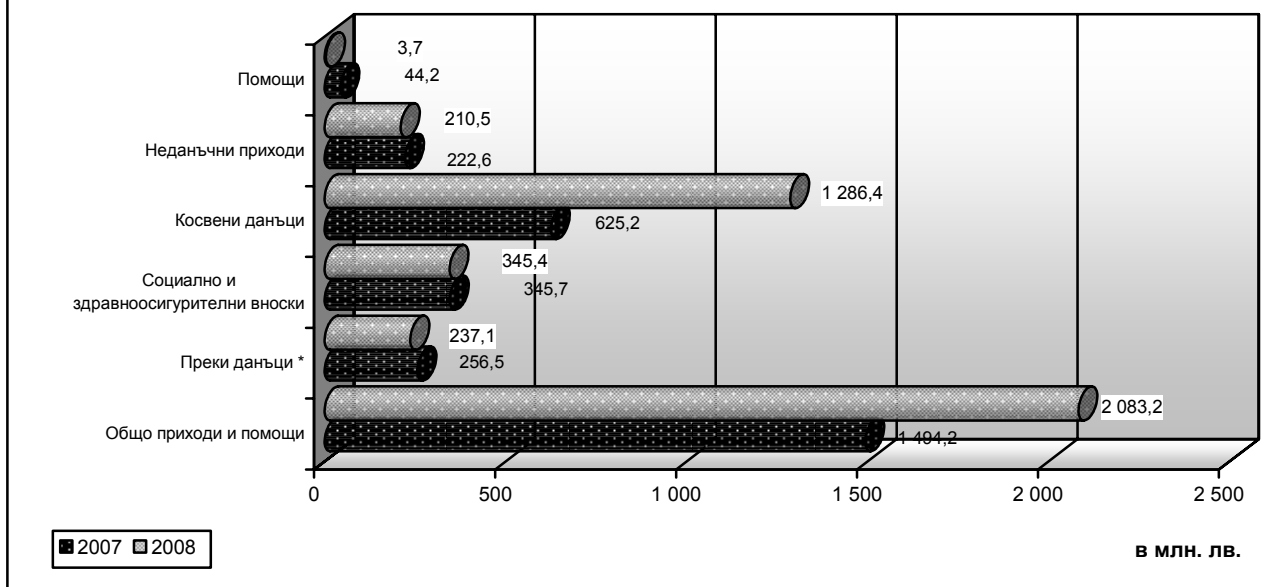
Януари 2007 г.

Януари 2008 г.

Приходи и помощи по консолидираната фискална програма за януари 2007 г. и 2008 г.

Г.

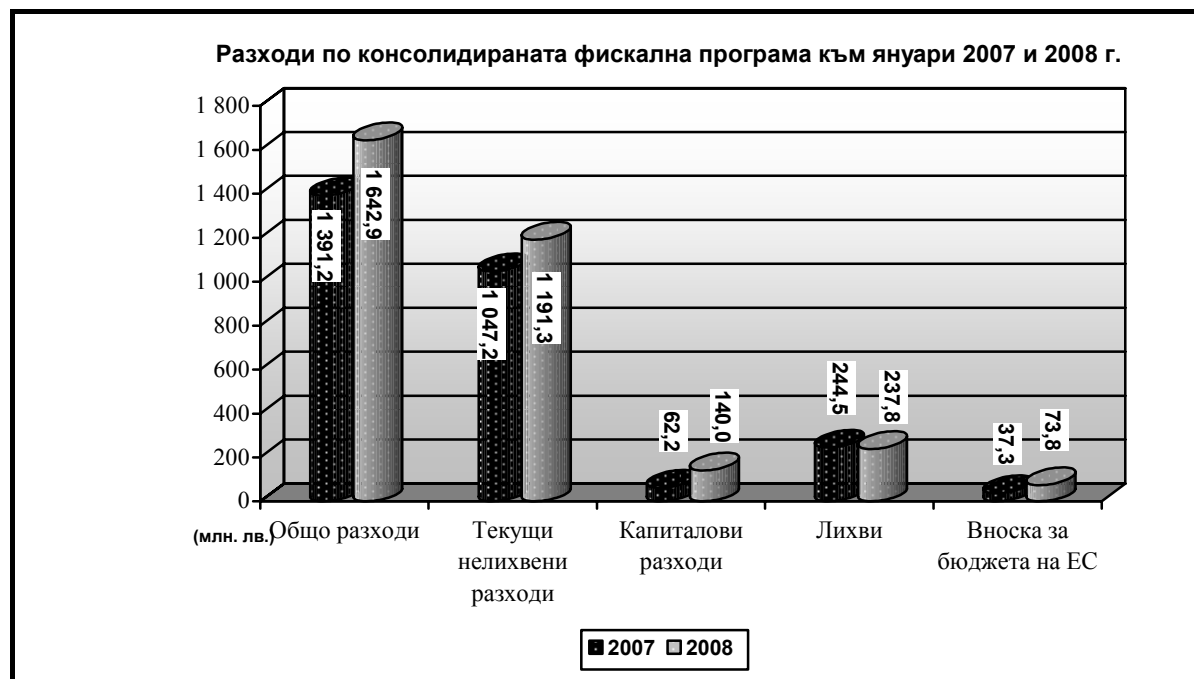

* С оглед изчерпателност на данните за целите на анализа в позицията „Преки данъци“ са включени и приходите от позицията „Други данъци“ – други данъци по ЗКПО и имуществени данъци

¹ Обхваща републиканския бюджет и всички автономни бюджети – на общините, осигурителните фондове, ДВУ, БАН, БНР, БНТ, Висшия съдебен съвет, както и извънбюджетни фондове и сметки на централно и местно ниво. Данните са на база месечните отчети на ПРБК.

➤ **Разходите по КФП** (включително вноската за бюджета на ЕС) към 31.01.2008 г. са в размер на **1 642.9 млн. лв.**, което представлява 6.5 % от годишните разчети към ЗДБРБ за 2008 г.

Отчетените разходи по основните разходни групи през месец януари 2007 г. и 2008 г. са представени на следната графика:

Частта от вноската на България за бюджета на ЕС, изплатена за януари 2008 г. от централния бюджет възлиза на **73.8 млн. лв.**, което е в съответствие с регламент 1150/2000 на Съвета на ЕС. Общият размер на вноската на България за 2008 г. е 659.9 млн. лв., в т.ч.:

- вноската за традиционни собствени ресурси (мита върху промишлените и селскостопански стоки и такси върху производството на захар и изоглюкоза) – 129.3 млн. лв.
- вноската на база данъка върху добавената стойност 98.0 млн. лв.
- вноската на база брутен национален доход – 386.9 млн. лв.
- вноската за корекцията за Великобритания – 45.7 млн. лв.

➤ **Бюджетният баланс** по консолидираната фискална програма за януари 2008 г. е положителен в размер на **440.4 млн. лв.**

➤ **Фискалният резерв**, изчислен по програмни валутни курсове към 31.01.2008 г., е **7 739.5 млн. лв.**

II. Изпълнение на републиканския бюджет² за януари 2008 г.

Основните параметри на изпълнението на републиканския бюджет за януари 2008 г., съпоставени с тези за предходната година и разчетите по ЗДБРБ за 2008 г., са представени на следната таблица:

Таблица³ №1

ПОКАЗАТЕЛИ	(млн. лв.)				
	Отчет януари 2007 г.	Закон 2008 г.	Отчет януари 2008 г.	Изпълнение спрямо 2007г.	Изпълнение спрямо закон 2008 г.
Общо приходи и помощи	1 048.9	18 308.5	1 630.6	155.5%	8.9%
-Данъчни	867.5	16 741.3	1 502.4	173.2%	9.0%
Преки ⁴	242.3	4 558.6	216.0	89.1%	4.7%
Косвени	625.2	12 182.7	1 286.4	205.8%	10.6%
-Неданъчни	138.4	1 550.4	126.2	91.2%	8.1%
-Помощи	43.1	16.8	2.0	4.6%	11.8%
Разходи, трансфери и вноска за бюджета на ЕС	915.0	17 006.5	1 252.5	136.9%	7.4%
-Нелихвени	385.0	8 922.7	451.3	117.2%	5.1%
Текущи	357.4	6 747.4	379.2	106.1%	5.6%
Капиталови	27.6	2 175.3	72.1	261.2%	3.3%
-Лихви	244.1	663.8	236.9	97.1%	35.7%
Външни заеми	205.7	505.4	195.3	95.0%	38.7%
Вътрешни заеми	38.4	158.4	41.5	108.3%	26.2%
Резерв за неотложни и непредвидени разходи		489.0			
-Трансф. др. бюджети	248.6	6 271.1	490.4	197.3%	7.8%
- Вноска за бюджета на ЕС	37.3	659.9	73.8		11.2%
Бюджетно салдо	133.9	1 302.0	378.1		

➤ Приходи по републиканския бюджет

Общият размер на приходите и помощите по републиканския бюджет за януари 2008 г. е 1 630.6 млн. лв., което представлява 8.9% изпълнение спрямо планираните постъпления със ЗДБРБ за 2008 г. Спрямо януари 2007 г. е реализиран ръст от 55.5 %, или в абсолютна сума са събрани 581.7 млн. лв. повече. Това се дължи на значителния ръст на постъпления от косвени данъци – през първия месец на годината са постъпили с 661.2 млн. лв. повече. Същевременно при неданъчните приходи и постъпленията от преки данъци се наблюдава известно изоставане, съответно с 12.2 млн. лв. и 26.3 млн. лв.

• Данъчни приходи

Провежданата данъчната политика през последните години е в подкрепа на икономическия растеж. Основните нови моменти в нормативната база при данъчното облагане през 2008 г. по отношение на данъците, постъпващи по републиканския бюджет, са както следва:

- Промените в Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО) за 2008 г. са продължение на процеса на усъвършенстване на данъчното законодателство, с които се цели ускоряване на възвращаемостта на направените инвестиции и насърчаване на инвестирането в икономиката. Основните нови елементи в ЗКПО са: преизчисляването на месечните авансови вноски за първото тримесечие на 2008 г. на базата на данъчната

² Републиканският бюджет включва централен бюджет и бюджетите на държавните органи, министерствата и ведомствата.

³ Поради извършено закръгляне в млн. лв., някои сумарни позиции в Таблица №1 не се изчерпват от съставните им показатели.

⁴ В групата на преките данъци е включена и позицията „Други данъци“ по републикански бюджет с оглед изчерпателност на данните.

печалба за предходната година; освобождаването на малките предприятия (с оборот до 200 хил. лв.) от задължение за внасяне на авансови вноски; намаляване на ставката на данъците върху дивидентите и ликвидационните дялове от 7 на 5%.

- Най-съществените промени в областта на данъчната политика през 2008 г. са в областта на облагането на доходите на физическите лица. С направените изменения в Закона за данъците върху доходите на физическите лица (ЗДДФЛ) за 2008 г. се въвежда пропорционално данъчно облагане на доходите на физическите лица (плосък данък), като данъчната ставка е еднаква за всички данъкоплатци и не зависи от размера на дохода. Размерът на ставката за облагане доходите по трудови правоотношения е 10 на сто и заменя прогресивната таблица за определяне размера на данъка. Ставката за облагане доходите от стопанска дейност като едноличен търговец е 15 на сто. Въвеждането на единна ставка за облагане на доходите е съпътствано с премахване на някои от съществуващите данъчни облекчения и намаления, като отпадат данъчните облекчения за деца и някои облекчения за дарения. Запазват се намаленията за задължителни осигурителни вноски и данъчните облекчения за допълнително доброволно осигуряване и застраховки „Живот”. Пропорционалното данъчно облагане ще окаже благоприятно влияние за стимулиране на икономическата активност и насърчаване на висококвалифицирания труд.

- С приетите промени в Закона за местните данъци и такси за 2008 г. се въвежда нов вид местен данък – патентният данък, който преминава от републиканския в общинските бюджети.

- Направени са и промени в Закона за акцизите за 2008 г., които са продължение на процеса на хармонизацията на българското законодателство с това на Европейския съюз. През 2008 г. са увеличени ставките на акцизите върху цигарите и някои горива.

Към края на януари **данъчните постъпления** по републиканския бюджет са в размер на 1 502.4 млн. лв., което представлява 9.0 % от планираните със ЗДБРБ за 2008 г.

✓ **Косвени данъци**

Постъпленията от **косвени данъци** са в размер на **1 286.4 млн. лв.**, или **10.6 %** от предвидените със ЗДБРБ за 2008 г.

С най-голяма тежест (54.4 %) в данъчните приходи за месец януари е **данъкът върху добавената стойност**, като отчетените постъпления са в размер на **817.9 млн. лв.**, или 10.0% от годишния разчет.

От 2007 г. в областта на облагане с ДДС бяха дефинирани две нови понятия – вътреобщностна доставка (ВОД), което замести режима износ за държавите-членки, и вътреобщностно придобиване (ВОП), което замести режима на внос от държавите-членки. В този смисъл, постъпленията от ДДС се формират като суми от внос от трети страни-членки на ЕС, събрани от митници, и от сделки в страната и вътреобщностни придобивания, постъпили по сметки на данъчната администрация.

Постъпилите приходи от *ДДС от внос* през месец януари са в размер на 299.6 млн. лв., или с 14.2 млн. лв. повече спрямо първия месец на 2007 г.

Постъпленията от *ДДС при сделки в страната и ВОП* възлизат на 519.2 млн. лв., или 13.9 % от годишния разчет. Спрямо месец януари 2007 г. са постъпили с 477.4 млн. лв. повече, което се дължи на факта, че след присъединяването ни в ЕС и променената нормативна база през 2007 г., данъкът при ВОП стана изискуем на 15-ия ден на месеца, следващ месеца, през който е извършена продажбата на стоката и така в началото на миналата година се наблюдаваше забавяне на плащането. За по-високия размер на постъпленията през тази година влияние оказват и по-големите сделки със страни-членки на ЕС през последните два месеца на 2007 г., както и увеличеното потребление.

Приходите от **акцизи** за януари 2008 г. са в размер на **454.3 млн. лв.**, или **12.0%** от предвидените със ЗДБРБ за 2008 г. и заемат 30.2 % относителен дял в общия размер на данъчните приходи. Промените в Закона за акцизите и данъчните складове за 2008 г. продължават линията на хармонизация на българското законодателство с това в ЕС и в съответствие с договорения с Европейската комисия график за промени в нивата на акцизните ставки като са увеличени акцизите на някои видове горива, въглищата, кокса, електроенергията и цигарите.

Постъпленията от акцизи за месец януари са формирани от следните основни стокони групи: тютюневи изделия (64.0 %), горива (29.3 %) и други акцизни стоки – пиво, спиртни напитки, кафе, пътнически автомобили и др. (6.7 %).

Постъпленията от **мита** са в размер на **14.2 млн. лв.**, или 7.3 % от планираните в ЗДБРБ за 2008 г., като заемат 0.9 % относителен дял в общия размер на данъчните приходи. В стоконата структура на приходите от мита за януари 2008 г. четири основни групи – автомобили, плодове, ел.машини и машини - имат дял от около 44.5 %. Водещи са постъпленията по глава 87 от Митническата тарифа "Автомобилни превозни средства" с 23.4 % относителен дял и 3.1 млн. лв., като сравнено със същия период на м.г., има намаление от 14.5 %. На второ място са приходите по глава 08 "Плодове" – 1.1 млн. лв. и 7.8 % относителен дял, като спрямо същия период на 2007 г. има увеличение от почти два пъти, което се дължи основно, на повишения физически обем на вноса. Следващата стоконна група, която дава 6.7 % от всички мита, е глава 84 - "Машини и апарати" с 0.9 млн. лв. и намаление от 16.1 % спрямо същия период на 2007 г. Митата, събрани от внос на стоки с произход от Китай възлизат на 4.2 млн. лв., формират 31.0 % от общия обем на митата за януари 2008 г. и са с 2.5 % повече от предходната година. Следват ги приходите от мита върху стоки с произход Южна Корея (1.1 млн. лв.) – 8.0 % от общо постъпилите.

✓ **Преки данъци**

Постъпленията в групата на **преките данъци** (вкл. и др. данъци по републиканския бюджет) за януари 2008 г. са в размер на **216.0 млн. лв.**, или **4.7 %** спрямо разчета за годината.

Постъпленията от **корпоративен данък** за периода са в размер на **67.7 млн. лв.** и представляват **3.2 %** от годишния разчет за 2008 г. Относителният дял на корпоративния данък в данъчните постъпления по републиканския бюджет е 4.5%. Спрямо януари 2007 г. се отчита ръст от 19.3 %, което в абсолютна сума представлява 11.0 млн. лв. повече. Очакванията са свързани с ръст на постъпленията в следствие на положителния ефект от ниските данъчни ставки, които ще продължат да влияят благоприятно в посока на увеличаване на инвестициите, подобряване на икономическата активност, намаляване на сивата икономика и увеличаване на приходите от корпоративен данък в бюджета. Приходите от *корпоративния данък на нефинансовите предприятия (вкл. юридически лица с нестопанска цел)* към 31.01.2008 г. са в размер на **57.5 млн. лв.**, което представлява **3.0 %** от предвидените в ЗДБРБ за 2008 г. Приходите от *корпоративен данък на финансови институции (включително застрахователни компании)* към края на месец януари възлизат на **10.2 млн. лв.**, или **5.1 %** от разчета за годината.

Постъпленията от **данък върху доходите на физически лица** са в размер на **111.9 млн. лв.**, или **5.2 %** от планираните със ЗДБРБ за 2008 г. и формират **7.4 %** относителен дял в общия размер на данъчните приходи.

По трудови правоотношения приходите от данъка за месец януари са 78.9 млн. лв. при 72.2 млн. към 31.01.2007 г. Влияние върху размера на тези постъпления от данъка оказват следните фактори:

- през януари част от доходите на физическите лица са обложени със скалата от 2007 г., защото се отнасят за доходи, начислени от работодателя за месец декември 2007 г. Трябва да се има предвид и факта, че част от тези доходи, начислени за 2007 г. по скалата от предходната година са били необлагаеми, а през останалите месеци от 2008 г. те ще бъдат обложени с единна ставка от 10 %;
- по данни на Агенцията по заетостта безработицата през месец януари е 7.4 %.

По извънтрудови правоотношения (свободни професии, граждански договори и др.) приходите от данъка към 31.01.2008 г. са 27.5 млн. лв. при 59.8 млн. лв. за същия период на 2007 г. Изоставането от месец януари се очаква да бъде компенсирано през февруари, тъй като лицата, които подадат годишна данъчна декларация до 10 февруари 2008 г., ползват отстъпка 5% върху внесената в същия срок част от декларирания данък за донасяне.

По патентите – приходите от патентния данък към 31.01.2008 г. са 1.6 млн. лв., като това представляват приходи от патентен данък само от минали години, тъй като с нормативните промени от 2008 г. този данък от републикански става местен и ще постъпва в общинските бюджети.

Окончателен данък на местните и чуждестранни физически лица, данък върху доходите на чуждестранните физически лица и данък върху дивидентите и ликвидационните дялове на местни и чуждестранни физически лица - постъпленията от тези данъци към 31.01.2008 г. са в размер на 3.8 млн. лв. и са близки до разчетените за периода.

Постъпленията от **данъци върху дивидентите и ликвидационните дялове на местни и чуждестранни юридически лица (ЧЮЛ) и данъка върху доходите на ЧЮЛ** за януари са в размер на 14.2 млн. лв., или 10.6 % от разчета за годината. Основната част от тези постъпления са от данъка върху доходите на чуждестранни лица – 12.2 млн. лв. и представляват данък върху възнаграждения за технически услуги.

Постъпленията от **други данъци по републиканския бюджет** за отчетния период са в размер на 22.2 млн. лв., или 15.1 % спрямо разчета за годината. Основната част от приходите са формирани от данък върху залози за хазартни игри, данък върху социалните разходи предоставени в натура и данък върху представителни разходи.

- **Неданъчни приходи**

Неданъчните постъпления по републиканския бюджет към 31.01.2008 г. са в размер на 126.2 млн. лв., или 8.1 % от разчета за годината. Спрямо януари 2007 г. се отчита намаление с 9.3 % или 12.2 млн. лв., което се дължи главно на по-ниските постъпления от държавни такси.

- **Помощи**

Постъпилите помощи по републиканския бюджет през януари 2008 г. са в размер на 2.0 млн. лв.

- **Разходи по републиканския бюджет**

Разходите по републиканския бюджет (вкл. трансферите за др. бюджети и вноската за бюджета на ЕС) към 31.01.2008 г. са в размер на 1 252.5 млн. лв., което представлява 7.4% от предвидените за годината в ЗДБРБ за 2008 г.

Основните параметри на текущото изпълнение по двете основни разходни групи – нелихвени и лихвени разходи, са както следва:

- **Нелихвени разходи**

Нелихвените разходи по републиканския бюджет (без трансферите за др. бюджети), извършени за януари 2008 г. са в размер 451.3 млн. лв., което представлява 5.1% от предвидените в ЗДБРБ за 2008 г. средства. Съпоставено с данните за 2007 г. нелихвените разходи са нараснали с 66.3 млн. лв., което представлява ръст от 17.2%.

От структурна гледна точка с най-висок относителен дял в нелихвените разходи (40.7%) са разходите за заплати и осигурителни вноски, които са в общ размер на 183.5 млн. лв., или 6.8% от планирания размер за годината. След тях са разходите за текуща издръжка, които заемат 25.6% относителен дял в нелихвените разходи и са в размер на 115.7 млн. лв. (4.5% от разчета за годината). Това са основно разходи за горива, енергия, външни услуги, текущ ремонт, медикаменти, консумативи и др. извършени от първостепенните разпоредители с бюджетни кредити, които попадат в обхвата на републиканския бюджет. Социалните разходи (вкл. разходите за стипендии) са в размер на 60.7 млн. лв., или 6.1% от предвидените в ЗДБРБ за 2008 г. и са основно разходи по бюджета на МТСП за обезщетения по Закона за интеграция на хората с увреждания, Закона за семейните помощи за деца, Закона за социално подпомагане и др. Средствата, изразходвани за капиталови разходи и прираст на държавния резерв са в размер на 72.1 млн. лв., или 3.3% от планираните със ЗДБРБ за 2008 г.

- **Разходи за лихви**

Разходите за лихви по републиканския бюджет за януари 2008 г. са в размер на 236.9 млн. лв., или 35.7% от предвидените в разчета за годината. В основната си част това са разходи за лихви по външни заеми, които са в размер на 195.3 млн. лв. Лихвите по вътрешни заеми по републиканския бюджет са в размер на 41.5 млн. лв., или 26.2% от разчета за годината.

- **Нетният размер на трансферите по републиканския бюджет** за януари 2008 г. е 490.4 млн. лв., което представлява 7.8 % от разчета за годината, в т.ч.:

- Бюджетните взаимоотношения с общините включват нето предоставени трансфери в размер на 149.1 млн. лв., от които, субсидии от централния бюджет в размер на 148.1 млн. лв., нетни трансфери от други бюджети в размер на 1.4 млн. лв. и възстановени субсидии от предходни години в централния бюджет – 0.4 млн. лв.

- На социално-осигурителните фондове – 270.7 млн. лв., което представлява 9.2% от годишния разчет.

- На съдебната власт – 27 млн. лв., или 8.1% от одобрените годишни разходи.

- Размерът на частта от **вноската на България за бюджета на ЕС**, изплатена за януари 2008 г. от централния бюджет възлиза на 73.8 млн. лв., което е в съответствие с регламент 1150/2000 на Съвета на ЕС.

➤ **Бюджетният баланс** по републиканския бюджет за месец януари 2008 г. е положителен в размер на 378.1 млн. лв.

➤ **Финансиране на дефицита чрез операции по дълга**

По показателя **погашения по външни заеми по централния бюджет (позиция във външното финансиране)** през месец януари 2008 г. не са изплащани погашения.

Предвидените средства за покриване на риска от активиране на държавни гаранции не са използвани.

По държавните инвестиционни заеми за отчетния период са усвоени средства в размер на 12.9 млн.лв. по ДИЗ, управлявани от министерства и ведомства и са изплатени 5.4 млн.лв. погашения.

Операции с държавни ценни книжа по централния бюджет (позиция във вътрешното финансиране): през месец януари 2008 г. е отчетено отрицателно нетно финансиране с ДЦК в размер на 61.5 млн. лв. Емитирани са ДЦК с номинална стойност 45 млн.лв., от които облигации за 30 млн.лв. и краткосрочни ДЦК за 15 млн. лв. Отчетените погашения са в размер на 104.9 млн. лв.

III. Бюджет на съдебната власт

Приходите по бюджета на съдебната власт за януари 2008 г. са в размер на 5.6 млн. лв., които представляват 10.7% от предвидените за годината, като най-голям относителен дял в постъпленията заемат приходите от съдебни такси – 4.0 млн. лв.

Разходите по бюджета на съдебната власт са в размер на 22.7 млн. лв., или 5.9 % от планираните за годината (385.3 млн. лв.).

IV. Социалноосигурителни фондове

Постъпленията по бюджетите на социалноосигурителните фондове (НОИ, НЗОК, УПФ и ФГВРС) за месец януари 2008 г. са в размер на 353.4 млн. лв., или 7.3 % от разчетите за годината. Приходите от социални и здравноосигурителни вноски (345.4 млн. лв.) представляват 97.7% от общия размер на постъпленията по бюджетите на социално и здравно-осигурителните фондове, в т.ч. от социалноосигурителни вноски – 273.5 млн. лв., а от здравноосигурителни вноски – 71.9 млн. лв.

Разчетените по ЗБДОО и ЗБНЗОК за 2008 г. **разходи** на социалното осигуряване са в размер на 7 750.1 млн. лв. За месец януари социално и здравно осигурителните фондове са извършили разходи в общ размер на 551.3 млн. лв., което представлява 7.1% от годишния разчет, в т. ч. пенсии, помощи, обезщетения и здравноосигурителни вноски за пенсионери, безработни и др. в размер на 471.0 млн. лв., а здравноосигурителните плащания - в размер на 74.0 млн. лв.

V. Общини

Постъпилите **приходи** по бюджетите на общините за януари 2008 г. са в размер на 67.2 млн. лв., което представлява 3.8% от годишния разчет към ЗДБРБ за 2008 г. Преобладаващ дял (67.0%) заемат неданъчните приходи, които основно представляват приходи от общински такси и приходи и доходи от собственост.

Извършените **разходи** по местните бюджети са в размер на 195.5 млн. лв., или 6.0% спрямо разчетите към ЗДБРБ за 2008 г.